

bi slovenska reč, da se majki Sloveniji ne izneverjajo lastni nje sinovi hiteči za utopijami!

Naglašanje nasprotja med prav'in narobe, med pristnim in ponarejenim, med bistvom in videzom je sploh Prešernu jako priljubljeno. N. pr. „Kako bi neki prave pel Levičnik!“ — Kopitar mu je bil „nápačen očitar“ (ein unberufener Glossenmacher) in Valjahunov verski fanatizem in strastna njega krvoločnost je v nasprotju s pravo duhovno božjo voljo (Prim. Zbornik IV. 173.). Vprašati bi se celo dalo, ali ni morda bila prvotno v verzu „Da ljúbit' mor'mo se, prav''uk njegovi“ besedica „pravi“ (ne glagol, = sagt, lehrt), marveč pridevnik s pomenom „je njegov pravi nauk“ t. j. pristni, pravi, nepokvarjeni Kristusov nauk (die echte christliche Lehre). „Kar znal, je vedno mólil 'z misli prave“ (ne s hlinjenim pobožnjaštvom). — „Ljubezni prave ne pozná, kdor meni, da vgasniti jo more sreče jeza.“ — Črtomir „izkazal se je korenine prave“ (ne potvorjenca) i. t. d. —

Katon in Črtomir sta si v nasprotju: pri prvem opazujemo trdovratno vztrajanje pri načelih (to ga žene v smrt!), pri drugem vidimo modro resignacijo in z izpremembo razmer soglasno izpremembo načel, samo da se uveljavi glavno načelo, namreč: otimati brate in preganjati zmot oblake! — Katon in Vraz sta si pa navidezno podobna (v istini ne!) — Katon se navdušuje za staro republikanstvo, Vraz za ilirstvo, toda navdušenje prvega je nesebično in požrtvovalno, pri drugem pa odločujejo sebični nagibi, dobičkolovstvo in slavohlepnost. — —

Spomin.

Samó majhen spomin si mi dala,
samó en hladen pogled,
ah, hladen tako in mrzel,
da pustil v srcu je sled.

A sled se ogrel je in vnel je
in tli sedaj in gori
in tiho skeli in peče
vse dni in noči . . .

Roman Romanov.